No. 212

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 6 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den September.

Een der morgenbladen spreekt weder van onderhandelingen die voor eene verandering van ministerie tegen de aanstaande zitting, zouden geopend zijn. Men zou in een kabinet willen vereenigen de heeren *Molé*, *Thiers* en *Soult*. Deze combinatie vindt echter weinig geloof, daar zoo wel de heer *Molé* als de heer *Thiers* verklaard zouden hebben, dat zij te zamen niet in een kabinet wilden zitting nemen. Uit de gedurig wegens eene verandering in het ministerie loopende geruchten, meent men dit te mogen opmaken, dat wel de noodzakelijkheid daarvan ingezien wordt, of het verlangen er toe bestaat, maar dat er geen middel gevonden wordt om dezelve tot stand te brengen.

Onder den minister grootzegelbewaarder en tevens minister van eeredienst, is voor deze laatste afdeeling een afzonderlijke directeur, de heer *Schmitt*, aangesteld.

— In den loop van gisteren zijn omtrent een 60tal werklieden in de voorsteden gearresteerd. Talrijke volkshoopen waren in die wijken verspreid, nog heden doorkruisen patrouilles de straten.

— De admiraal *Roussin* is te Parijs aangekomen en heeft heden conferentien gehad met de ministers *Soult* en *Duperré*.

— Ook de heer *Guizot* is, gisteren, men denkt voor slechts korten tijd, te Parijs gekomen.

— Het *Journal des Débats* behelst weder eenige nadere bijzonderheden over de gebeurtenissen in Spanje. Hetzelve verklaart eerst voor ongegrond, de geruchten dat *Maroto* zich aan de constitutionelen overgegeven heeft, en vervolgt dan aldus: De scheuring tusschen den generaal en don *Carlos* is uitgebarsten op zondag den 26sten, bij eene wapenschouwing van de divisie van *Maroto*, te El Ortio. De soldaten hunne *vivats!* voor den koning met die voor hunnen generaal afgewisseld hebbende, is de prétendent verstoord vertrokken, zonder de wapenschouwing ten einde toe te houden. De opstand te Vera had hem eenige verlegenheid verwekt, om zich aan het hoofd van *Maroto* te plaatsen. Hij verliet naar Bergara, tusschen Durango en Tolosa.

Den 26sten had te Villareal d'Alava de bewuste conferentie plaats, waarin *Maroto* aan de andere generaals zijn plan van bevrediging ontwikkelde. De generaals aangehouden hebbende op het plan voor het huwelijk van den zoon van don *Carlos* met de jonge koningin, eene bepaling die *Espartero* verworpen had, verbond *Maroto* zich om nieuwe onderhandelingen in dien geest te doen, of anders de begonnen onderhandelingen uit te breken. Een der personen in deze bijeenkomst, riep over verraad en wilde in het geheel van geene schikking hooren, maar dit had geen verder gevolg en men scheidde in vrij goede verstandhouding. *Maroto* kon terstond een nieuwe boodschap van *Espatero* verlangd hebben, overeenkomstig de in de bijeenkomst vastgestelde grondslagen.

Espartero antwoordt den volgenden dag, den 27sten, met eene weigering en maakt met overmagt eene voorwaartsche beweging op Elorrio en Bergara. *Maroto* kon in deze rigting niet langer tegenhouden; trekt met eene divisie naar Aznaitia, om Tolosa te dekken. Uit deze laatste stad, hoe hij zich des versiert, 't zij naar Tolosa, 't zij naar den grooten weg, 't zij op de flank der constitutionelen bewegen. Don *Carlos* deze beweging niet begrijpende, en de constitutionelen ziende naderen, vlugt overhaast van Bergara, geheel verschrikt overal te kennen gevende, dat *Maroto* hem blootgesteld heeft en tot den vijand is overgegaan.

Don *Carlos* is den 28sten Guipuzcoa doorgetrokken en vervolgde den 29sten zijn togt door de vallei van Borunda, zijnde de weg van Vittoria in Navarre. Men denkt dat hij zich naar Estella zou begeven, waar hij de meeste aanhangers heeft, maar of hij daar gekomen is, en met welke troepen, enz. is nog niet bekend.

De constitutionelen hun marsch te Bergara gestaakt hebbende, heeft *Maroto* den 28sten stelling genomen te Zumaraga op den grooten weg, op twee uren afstands van hunne voorposten. Deze beweging van *Maroto* is zoowel in den regel en vrij van achteldacht als de vorige op Aspeitia, welke hem deed beschuldigen dat hij zich met de constitutionelen vereenigd had.

Van de zijde van Biskaye verzekert men dat *Simon Torre* met de bataillons van Alava en van Biskaye het beginsel van schikking toegedaan is en zich onzijdig houden verklaard. Men gelooft niet dat *Espartero* binnen kort verder dan Bergara zal voortrekken. Zijne rol is, in observatie te blijven, om, gelijk hij reeds gedaan heeft, bij elke gelegenheid voordeel te trekken van de verdeeldheid onder de kuipers.

— De beide kinderen van *Maroto*, jongelingen van 14 en 15 jaren, zijn onder geleide van hunnen gouverneur de grenzen overgezonden en te Bayonne aangekomen.

— In de berigten uit deze laatste plaats van den 31sten wordt insgelijks gemeld dat de afval van *Maroto* niet zoo volkomen is als men eerst gezegd had. Na den 28sten zou hij zelfs nog een rapport aan den prétendent gezonden hebben. De berigten en geruchten liepen overigens te Bayonne zeer uiteen. Het 1sten bataillon en het bataillon guides, die tot de troepen onder bevel van *Maroto* behoorden, zijn don *Carlos* naar de vallei van Ulzama gevolgd. De graaf *Casa Eguya* is van wege don *Carlos* belast om de tegen *Maroto* opgestane 5de en 12de bataillons van Navarra het bevel te geven, om de verschillende punten op de grenzen van Vera te bezetten.

Eene telegraphische depêche uit Bayonne van den 2den vermeldt, dat don *Carlos* de graaf *Casa Eguya* tot opperbevelhebber ad interim benoemd heeft. — Eene andere depêche zegt, dat de prétendent zich te Lanz bevond, beschikkende over al de Navarreesche bataillons, die van Alava scheen tot hem over te hellen, *Maroto* had de andere te zijner beschikking. In deze depêche wordt gezegd, dat *Maroto* en *Espartero* in eene bijeenkomst op den 26sten elkander niet hadden kunnen verstaan. Daar volgens het *Journal des Débats* op den 26sten in Vallareal geene bijeenkomst tusschen die beide generaals is gehouden, is het de vraag, of hun in plaats van *Espartero* niet don *Carlos* moet gezien worden.

De berigten uit Madrid tot den 27sten Augustus, behelzen niets bijzonders. Men gaf zich daar meer en meer aan eene hoop op schikking over.

— Omtrent de oostersche zaken heeft men hier niets naders vernomen. Alleen wil men weten, dat Rusland de graven *Nesselrode*, *Mastuscewitz* en de baron *Ruckmann*, alsmede de graven *Orloff* en *Witt* naar Weenen zou willen zenden, om deszelfs belangen op het congres aldaar voor te staan. Hieruit zou dus wel het tegenbericht blijken, van 't geen gisteren vermeld werd, dat Rusland geen deel aan die conferentien wilde nemen.

De onderkoning van Egypte wil men voorts dat met de meeste onderscheiding de officieren der turksche vloot behandelt, ten einde deze in dienst te houden, zoo hij genoodzaakt wierd de vloot terug te geven.

— Ter beurze was heden de notering (3 *September*) 5 pCt. 112,40; 3 pCt. 80,70; Nap. 104,15; Sj. Arduin van 24½ tot 25 gerezen en weder tot 23¾ gedaald; Passieve 5¾, 6, 5¾, ½; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den September.

Slechts zeer weinige pruissische officieren hebben verlof gevraagd om de wapenschouwing van het russisch legerkamp te Borodino bij te wonen, hetwelk sommigen daaraan toegeschreven willen hebben, dat tusschen de officieren der beide natien geringe overeenstemming bestaat.

De hertog *Eugenius* van Wurtemberg, generaal in russische dienst, is te Warschau doorgereisd, zich naar genoemd kamp begevende.

— In Hanover schijnt de inwendige rust zich meer en meer te bevestigen, daar men, van de eene zijde, zich minder wederspan-

ing betoont, en van de andere zijde het oor schijnt te leenen aan de vertrouwelijke raadgevingen van zoodanige naburen, die den Koning en zijne onderdanen even welmeenend genegen zijn.

— Ten gevolge van sterke overstroomingen, heeft ook de vrijstad Krakau in het laatst der afgeloopen maand groote schade geleden.

— Het beijersche regeringsblad van den 30sten Augustus houdt een koninklijk besluit van den 24sten, waarbij de tegenwoordige kamer van afgevaardigden ontbonden wordt en bevolen binnen drie maanden nieuwe keuzen voor deze kamer te doen. Deze ontbinding wordt in het besluit gezegd, een gevolg te zijn van de nieuwe verdeeling des rijks, waardoor ook het getal der Standen-leden in de bijzondere districten veranderingen had ondergaan.

— De berigten uit Weenen luiden, dat de vorst *von Metternich* in beterschap blijft toenemen. Gedurende zijne ongesteldheid worden de diplomatieke aangelegenheden door den staatsraad *Clam Martinitz* waargenomen.

De aartshertog *Frans Karel* is voor eene inspectereis naar Gallicie vertrokken. Nabij Lemberg komen troepen in een legerkamp te zamen, welker krijgsoefeningen den 20sten in tegenwoordigheid des aartshertogs zouden beginnen.

— De *Augsburgsche Zeitung* schrijft uit Konstantinopel van den 14 nog het volgende: In de jongste dagen heeft *Nuri*-effendi de vertegenwoordigers der Europesche mogendheden weder tot eene bijeenkomst uitgenoodigd, waarin hun den op hoogen toon gestelden brief van *Mehemed*-ali, in welken hij eischt dat de grootvizier zijne waardigheden nederlegt, werd medegedeeld. *Chosrew*-pacha gaf zijn voornemen te kennen op dezen brief een krachtig antwoord te geven, maar men raadde hem aan, denzelven liever onbeantwoord te laten en af te wachten, welke uitwerking de vertogen van de konsuls te Alexandrie hebben zouden. De Divan deelde dit gevoelen, maar desongeacht zou *Chosrew*-pacha een antwoord afgezonden hebben, waarin zijn beleedigd eergevoel de overmoedige eischen van *Mehemed*-ali van de hand wijst. Een zoodanige stap kan slechts nadeelig werken op de onderhandelingen met den stadhouder, daar dezelve geschikt is om de wederzijdsche vijandschap nog sterker aan te zetten. Tegen *Chosrew*-pacha worden hier buitendien, en zelfs onder de personen die den Sultan van nabij omgeven, kuiperijen genoeg in het werk gesteld. Eene niet geheel onaanzienlijke partij zoekt regtstreeks naar middelen om hem te doen vallen, en *Mehemed*-ali's geld oefent daarop ongetwijfeld een grooten invloed uit. Deze zou buitendien alle pacha's van Rumélie en Anatolie uitgenoodigd hebben om zich met hem te vereenigen om *Chosrew*-pacha te doen vallen.

Bij de plegtige audientie welke de russische graaf *Rzewusky* bij den Sultan had, overhandigde dezelve en de vleijendste wijs ontvangen werd, betuigde de Sultan zijne levendige erkentelijkheid jegens den keizer en gaf den wensch te kennen, dat de vriendschappelijke betrekking, die tusschen zijne russische Majesteit en zijn vader bestaan had, bleef voortduren.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den September.

De koning en koningin zijn heden morgen aan boord der stoomboot *Veloce* van Treport naar Engeland moeten vertrekken.

— De belgische secretaris van de commissie te Utrecht is te Brussel aangekomen. De arbeid dezer commissie zegt men is weder tijdelijk geschorst.

— Men vernoemt dat de familie van den generaal *Skarynecki* van het oostenrijksch gouvernement de vergunning bekomen heeft, om zich naar België te begeven.

— Onder de beschouwers van de tentoonstelling merkt men vele hollandsche familien op, welke aldaar voormalige kennissen ontmoeten, waarmede de door de staatkundige gebeurtenissen afgebrokene relatien terstond hersteld worden.

— Eene deputatie van belgische officieren zal zich naar Frankrijk begeven, om den in fransche dienst teruggekeerden generaal *Magnan* een eerelegen aan te bieden.

— De spaansche Ardoins waren heden te Antwerpen genoteerd tegen 21¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den September.

Z. M. heeft benoemd tot controleurs van 's Rijks belastingen, als: naar Vianen (prov. Zuid-Holland), *G. J. M. van Doorn*, thans te Middelburg; naar Middelburg, *C. P. L. van Kinschot*, thans te Ridderkerk (prov. Zuid-Holland); alsmede *J. P. Helman*, thans te Onderkerk; terwijl tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in laatstgemelde plaats benoemd is *J. W. R. T. Baerts*, thans surnumerair der belastingen in Zuid-Holland.

— Dezer dagen is in de residentie aangekomen de heer *C. E. Stiffi*, geheim-referendaris van Z. M. voor de luxemburgsche zaken, laatstelijk komende van Luxemburg.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 31sten Augustus 1839, n°. 20, is benoemd: tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, de Sultan van Djocjokarta, *Hamankoe*, *Boewono*, *Senopati*, *Ingalogo*, *Ngabgur*, *Rachman*, *Saydin*, *Panoto-gomode*, de Vijfde; en tot ridder derzelve orde, de Pangerang-Adipatti *Pakoe Alam*.

— Te Rotterdam zijn eergisteren gearriveerd en aan het *Grand Hôtel des Pays-Bas* afgestapt H. K. H. mevrouw de Erfgroothertogin van Hessen-Darmstad, reizende onder den naam van gravin van Weissenau, H. K. H. mevrouw de Groothertogin van Baden, reizende onder den naam van gravin van Ahlstberg, en de prinses *Maria* van Ahlstberg. Hoogstdezelven hebben de schepen *Mozambique* en *Hendrika* met een bezoek vereerd.

— Bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage was gisteren bepaald, het nemen van conclusiën in de zaak van de administratie der nationale Nijverheid, contra den heer *Wemaels*, betrekkelijk de gewezen normale drukkerij en gieterij te Brussel. Op verzoek echter van partijen, is deze zaak voorloopig wederom uitgesteld, waaruit dus blijkt dat dezelve tot op dit oogenblik nog niet geschikt is.

— Uit de provincie Zeeland wordt van den 2den dezer gemeld: » Naar men vernoemt zal men Zr. Ms. fregat *de Rijn*, kapt. ter zee *Arriens*, aan boord van welken bodem Z. K. H. Prins *Hendrik*, als eerste officier eene reis door de Middellandsche Zee zal ondernemen, den 8sten dezer uit het Dok, ter reede van Vlissingen halen, om alsdan met de eerste gelegenheid onder zeil te gaan. Dit voortreffelijk gebouwde en naar oordeel van deskundigen snelzeilende fregat is thans geheel zeilvaardig: men ziet de aankomst van Z. K. H. Prins *Hendrik* en den kapt. ter zee *Arriens* te gemoet, en men vleit zich te Vlissingen met de hoop Z. K. H. den Prins *van Oranje*, voor eenige uren in die vesting te zien verblijven, daar men meent dat Hoogstdezelve zijnen geheelden zoon aan boord van het fregat zal geleiden."

— Uit Maastricht schrijft men van den 1sten dezer:

» De generaal-majoor *van Hooff*, president der commissie van delimitatie is heden ochtend alhier geretourneerd, komende in de laatste plaats over Gent en Luik van Staats-Vlaanderen, alwaar zijn H. Ed. G. op het terrein eenige beschouwingen heeft genomen; de heer hoofd-ingenieur van den waterstaat *E. de Kruyff*, die onlangs door Z. M. ter vervanging van den heer *Goedkoop* aan die commissie is toegevoegd, bevindt zich ook reeds op zijnen post, zoo dat men verwacht dat de werkzaamheden der beide commissien eerdaags hervat zullen worden, indien althans de president der Belgische commissie, de generaal *Prisse*, welke zich in de vorige week naar Brussel heeft begeven, ook weder terugkomt.

» Bijna dagelijks wordt onze stad door Belgische officieren bezocht; in de afgeloopen week bevond zich onder anderen de brigade-generaal *van den Broek* binnen onze muren, tot duurzame dragen dezelve echter burger kleederen, zoo als onze officieren in België ook schijnen te doen."

— Uit Venloo zijn den 31sten l. naar 's Bosch vertrokken de beide kompagnien artillerie die aldaar sedert de overgave der vesting in bezetting lagen. Den dag te voren was aldaar binnengerukt eene kompagnie veld-artillerie, onder bevel van den kapitein *Vergroesen*, komende van Maastricht.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (*4 September*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53 dert. zest. ¾; dito 5 pCt. 101¼ dert. vijf achtste; Kansbil. 23/8 dert. zest. ¾; Am. Syndikaat 42¾ dert. 96¾; Handelm. 172¼; 171⅞; 172; O. Indie 5 pCt. 99¾ dert. zest. ¼; Rijn Spoorweg 101¼; Ardoins 22¼; 21⅝; Fr. uitgest. 61½; oude Russen 104½; Metall 104½.

DEPART DEFINITIF.

RABAIS EXTRAORDINAIRE DE 10 à 80 pCt.

F. CANONGETTE, Libraire à *Amsterdam*, déballé pour la dernière fois en cette Ville, à l'Hotel *de Dfest*, Haagdijk, chez VEYPERS, a l'honneur d'annoncer à MM. les Amateurs, que son déballage sera terminé *définitivement cette semaine*.

NOUVEAUX PAPIERS VELINS.

Schrijfpapier in folio tot *f* 2,70 de 500 goede Vellen.

Postpapier in 4to tot *f* 1,90 de 480 goede Vellen.

Et autres de tous prix, et de plus 50 sortes différentes.

LIVRES FRANÇAIS, Anglais, Allemands, Italiens, Espagnols et autres de tous genres. Crayons, Plumes, Cire, etc. etc.

Le tout avec rabais réels de 10 à 80 pCt. sur le cours habituel.

NIEUW NEDERDUITSCH- FRANSCH en Fransch- Nederduitsch KLASSIEK WOORDENBOEK, door Cramer, 2 mooije Deelen van 1650 pag. Velin papier, laatste Uitgave, in plaats van 12 fr. net *f* 3,50, etc. etc. *Voir les Catalogues et le Magasin.*

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.